

Föreskrifter om avfallshantering för kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem

Utställningsredogörelse

Bakgrund

Förslag till reviderad text i renhållningsordningens avfallsföreskrifter har hållits utställd, enligt miljöbalken 15 kap 42 §, under tiden 7 juli till 3 augusti 2025 på respektive kommuns hemsida.

Avfallsföreskrifterna innehåller bestämmelser om insamling och hantering av hushållsavfall, ansvar för avfallshanteringen i kommunen, sortering, avfallsutrymmen och hämtningsvägar samt om undantag från föreskrifterna.

Föreskrifterna har framför allt uppdaterats med avseende på ny lagstiftning för området.

En början till anpassning mot branschorganisationens underlagsmall för föreskrifter om avfallshantering är även påbörjad vilken kommer att fortsätta vid kommande, och nära föreliggande, revidering.

Inkomna yttranden och kommentarer

Under utställningstiden inkom yttranden från följande parter:	Yttrande
Botkyrka	Inga yttranden
Haninge	1 yttranden från Mark- och exploateringsenheten, Samhällsbyggnadsavdelningen
Huddinge	1 yttranden från Samhällsbyggnadsavdelningen
Nynäshamn	Inga yttranden
Salem	Inga yttranden
övrigt	1 yttrande från privatperson som inte gällde avfallsplan eller avfallsföreskrifter

Inkomna synpunkter

Yttrande 1:

Till SRV - svar från Huddinge kommun avseende reviderade avfallsföreskrifter

Efter en dialog med främst enheten för trafikplanering samt ur driftsynpunkt vill Huddinge kommun framföra följande:

Gällande trafikplanering och drift har Huddinge kommun tagit del av paragraf 16 och 17 och har i stort inget att erinra. Dock finns ett par ändringar som tillsammans medför försämrade förutsättningar för trafik och drift.

Förvaltningen tolkar paragraf 16 och 17 som att sopkärl förväntas kunna ställas på gång- och cykelbanor under tömningstillfällen för att uppnå kravet att kärlet ska stå max 1,5 meter från körbar väg. Eftersom detta är ett krav som gäller specifikt för en- och tvåbostadshus där hämtning sker med sidlastare medför detta krav att fastighetsägare tvingas ställa ut kärl på gång- och cykelbanor, om sådan finns mellan fastighetsgräns och gata, vilket är olämpligt utifrån trafikperspektiv. Det medför försämrad framkomlighet samt är en trafiksäkerhetsrisk och ökar risken för olyckor då otydlighet och hinder i trafikinätet för oskyddade trafikanter uppstår. Vi vänder oss emot att riktlinjernas utformning som riskerar medföra att kärl i gång- och/eller cykelbanor blir ett återkommande regelbundet inslag, detta är inte heller förenligt med trafikförordningen.

Enligt trafikförordningen är det förbjudet att lämna kvar trafikfarliga föremål på cykel- och vägbana. Detta omfattar allt som kan utgöra en fara för trafikanter, inklusive föremål som kan orsaka skada vid kollision eller som kan leda till förlorad kontroll över ett fordon.

Vidare vet vi att tredje man (dvs fastighetsägare) hamnar i kläm på grund av riktlinjernas utformning. Man vill göra rätt i förhållande till trafikförordningen och ställer därmed sina kärl i fastighetsgräns, men riskerar då att inte få sina sopor tömda vilket i ett flertal fall lett till stor frustration.

Att ha kärl som återkommande behöver ställas ut i gång- och cykelbanor är också negativt ur driftsynpunkt. Särskilt gällande snöröjning, men även löpande renhållningsarbete. Risk för att kärlet välter i samband med tömning, eller stark vind är ett återkommande problem vilket förvärrar situationen för gående, cyklister och drift ytterligare. Ytterst finns risk att kommunens entreprenör anmäler hinder och vägrar att köra sträckor förrän sopkärlen är ur vägen i sin helhet. Sker detta, särskilt vintertid, är det en påtaglig säkerhetsrisk för invånare då gatorna förblir oplogade.

Vi anser med anledning av ovan nämnda problematik att inga kärl ska ställas ut på gång- och/eller cykelbanor samt att val av hämningsfordon istället behöver anpassas efter de fasta fysiska förutsättningarna. Kommunen har inte möjlighet eller avsikt att förändra befintlig fysisk miljö (tex villagator med gång- och/eller cykelbana) med anledning av SRVs ändrade föreskrifter utan anser att de anpassningar som behöver göras för att arbetsmiljökrav och annan lagstiftning ska kunna följas behöver göras via de mobila enheterna (dvs fordonsval). Vi anser vidare att riktlinjerna bör förtydligas med en skrivning om att inga kärl får ställas ut på gång- och/eller cykelbanor.

Yttrande 2:

Synpunkter på revidering av avfallsföreskrifter

Samhällsutvecklingsavdelningens synpunkter kommer här:

Sida 2. Inledningen

Saknas en punkt som avser **Fastighetsrättsliga principer**, vilket är något som avfallshanteringen behöver förhålla sig till. Därtill bör läggas till att **Kommunernas detaljplaner** läggas in och kommenteras särskilt, detta då detaljplanens förutsättningar i stor grad spelar in var i närområdet avfallshanteringen kan ske, och huruvida en ändring/åtgärd är möjlig på en plats eller ej.

Sida 13. Hämtställe

Följande mening bör kompletteras med fetmarkerad text - *Plats för avfallshämtning och avfallshantering ska vara lämplig ur trafiksäkerhets- och arbetsmiljösynpunkt **och följa fastighetsrättsliga principer vad gäller placering av avfallskärl inom egen fastighet, alternativt på markyta upplåten för ändamålet.***

Sida 13. Hämtställe

Tredje stycket bör särskilt förtydliga och lägga till **att samverkan även kan ske med grannar, och att det krävs en markupplåtelse för hantering av avfall på annans fastighet.**

Sida 15, § 18 Avfallsutrymmen och farbar väg

Följande stycke behöver nyanseras, och möjligen förklaras vad som avses med kommunens ansvar för att upprätthålla ett visst skick på en enskild väg som är just enskild utan kommunalt huvudmannskap.

Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska vara dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

Sida 18, § 26 Gemensamma behållare och gemensam anläggning

Haninge kommun önskar att punkten är viktig men att det bör läggas till ett stycke som avser hur en gemensam anläggning kan ordnas med en gemensamhetsanläggning, och hur sådan process kan inledas via Lantmäteriet. För att ordna en gemensamhetsanläggning krävs även att det finns fastighetsrättsliga förutsättningar, samt är förknippat med en kostnad för ingående fastigheter. Befintliga gemensamhetsanläggningar kan behöva se över sina anläggningsbeslut för att möjliggöra gemensam avfallsanläggning.

Bilaga 1 - Ordlista

Saknar definitioner/beskrivningar i ordlistan som nämns i dokumentet - med fördel skulle det kunna läggas till vad Gemensamhetsanläggning är för något.

Generellt:

Genomgående i dokumentet gäller att den befintliga miljön ska anpassas till SRVs krav av fordonspark, men ingenstans framgår att eventuella avsteg kan göras vad gäller typen av fordon som används. Även Fordon kan anpassas till miljöer som är trånga.

Yttrande 3:

Synpunkter avfallsföreskrifter

Förslaget går diametralt åt fel håll och medför ökad komplexitet. Fokus ska istället vara förenkling, det vill säga att allt slängs i samma kärl. När det gäller plats för hämtning och dragvägar omgärdas detta återigen av för många regler kring vändzoner, förbud mot backning med mera. Dessa regler bör tas bort – om bilen kan ta sig till hämtplatsen kan kommunen också göra det.